

Magdalena Anna Cichy

Działalność Koła Naukowego Doktorantów Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie

Acta Humana nr 2, 205-209

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Magdalena Anna Cichy

Działalność Koła Naukowego Doktorantów Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie

Koło Naukowe Doktorantów działa formalnie od 20 stycznia 2009 roku. Obecnie zrzesza ponad sześćdziesięciu doktorantów z takich kierunków, jak historia, kulturoznawstwo, filologia polska oraz filologie: angielska, germańska i słowiańska. Członkowie Koła działają w pięciu samodzielnych sekcjach (historycznej, kulturoznawczej, polonistycznej, wschodniosłowiańskiej i zachodnioeuropejskiej), wydają własne czasopismo, organizują liczne spotkania naukowe i wykłady, a także pierwszą międzynarodową konferencję naukową. Choć od powstania Koła nie minęły jeszcze trzy lata, warto krótko podsumować jego dotychczasowy dorobek. Osobom, które do tej pory nie miały okazji nas poznać – a mam nadzieję, że nie tylko tacy znajdują się wśród przeglądających niniejszy numer czasopisma – warto w tym miejscu opowiedzieć o inicjatywie, która połączyła młodych naukowców z Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Myśl o założeniu Koła narodziła się wśród doktorantów historii pod koniec listopada 2008 roku. Niewątpliwą inspiracją byli dla nas prof. dr hab. Henryk Gmiterek, Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS (to podczas jego seminarium pomysł ten nabrał realnych kształtów), oraz prof. dr hab. Jan Pomorski (metodolog historii, którego wykłady zawsze pozytywnie nastrojały do działania). Idea szybko przerodziła się w działanie i tak, o ile w seminarium brało udział tylko dwoje doktorantów – mgr Magdalena Anna Cichy i mgr Jacek Drozd – 27 listopada w pierwszym oficjalnym spotkaniu założycielskim Koła wzięło udział już dziewięć osób. Byli to: mgr Sara Danek, mgr Agnieszka Fedorowicz, mgr Maciej Kordas, mgr Tomasz Kot, mgr Wojciech Michalski, mgr Krzysztof Pękała oraz mgr Marzena Sieńko.

11 grudnia 2008 roku odbyło się I Walne Zebranie Koła. Nie było ono w pełni oficjalne, gdyż Koło nie zostało wtedy jeszcze zatwierdzone przez władze uczelni, ale cieszyło się dużym zainteresowaniem – uczestniczyło w nim ponad trzydziestu doktorantów z różnych kierunków studiów humanistycznych. Mniej więcej do połowy grudnia trwały prace nad zredagowaniem Statutu Koła, w których dużą pomocą służył mgr Dominik Szulc.

20 stycznia 2009 roku Koło, decyzją prorektora prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego, zostało wpisane do Rejestru Kół Naukowych i Organizacji Studenckich UMCS. Opiekunem Naukowym Koła został dr Marek Sioma z Instytutu Historii, który, zwłaszcza w pierwszym roku naszego istnienia, czuwał nad pracami Zarządu i pomagał w rozwinięciu naszej działalności.

I (II) Walne Zebranie Członków Koła odbyło się 18 lutego 2009 roku. Został wówczas wybrany pierwszy, „historyczny” Zarząd Koła. Prezesem został mgr Maciej Kordas, wiceprezesem – mgr Magdalena Anna Cichy. Skarbnikiem Koła został mgr Łukasz Kopytko. Członkami Koła byli – choć w różnych proporcjach – przedstawiciele kilku dyscyplin naukowych: historii, filologii polskiej, filologii germańskiej, angielskiej i słowiańskiej. Z tego też powodu wówczas Koło zostało podzielone na trzy sekcje: historyczną, polonistyczną i neofilologiczną. Pierwszym przewodniczącym sekcji historycznej został mgr Jacek Drozd. Przewodniczącymi pozostałych sekcji udało nam się wyłonić dopiero w wyborach uzupełniających pod koniec kwietnia 2009 roku. Przewodniczącą sekcji neofilologicznej została mgr Zuzanna Gawrońska, a sekcji polonistycznej mgr Jarosław Wach.

Niektórzy twierdzą, że „to, czego nie ma w Internecie, nie istnieje”, toteż Koło już w lutym uruchomiło swoją tymczasową stronę internetową oraz blog (już nieistniejący, zastąpił go profil na portalu społecznościowym). Dopiero w drugiej połowie 2009 roku udało się przenieść stronę na serwer uczelni i uruchomić jej obecną wersję (www.doktoranciwh.umcs.lublin.pl).

8 kwietnia 2009 roku sekcja historyczna zainaugurowała swoje działania, organizując spotkanie naukowe. Pierwszym gościem był ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski. Tematem wykładu był problem zbrodni na ludności Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej, opisany przez prelegenta w jego książce *Przemilczane ludobójstwo na Kresach* (Kraków 2008). W spotkaniu i dyskusji wzięło udział około sześćdziesiąt osób.

Jednym z podstawowych założeń działalności Koła była pełna samodzielność poszczególnych sekcji w zakresie przygotowywanych spotkań, wykładów czy innych projektów. Zarząd oraz opiekun naukowy Koła mieli czuwać jedynie nad koordynacją tych działań, nad ułatwieniem ich realizacji oraz nad formalnymi aspektami funkcjonowania organizacji w ramach struktur zarówno poszczególnych instytutów, jak i całego uniwersytetu.

Tworząc Koło Naukowe Doktorantów, chcieliśmy nie tylko integrować środowisko lubelskich doktorantów (zwłaszcza naszego Wydziału), ale również stać się forum wzajemnej wymiany doświadczeń w zakresie prowadzenia prac badawczych, naukowych czy organizacji zajęć dydaktycznych. Myślę, że w dużej mierze udało nam się te zamierzenia osiągnąć, o czym świadczyć mogą przykłady wydarzeń z kolejnych miesięcy.

W listopadzie 2009 roku Koło wraz z Samorządem Doktorantów Wydziału Humanistycznego zorganizowało spotkanie nowoprzyjętych uczestników studiów

doktoranckich z prof. dr. hab. Henrykiem Gmitterkiem, Dziekanem Wydziału Humanistycznego, oraz Kierownikami Studiów Doktoranckich. W prawie dwugodzinnym spotkaniu wzięło udział wielu doktorantów, nie tylko z pierwszych lat studiów. Mieli oni możliwość zapoznania się z zasadami kształcenia, oceniania oraz organizacją studiów doktoranckich na uczelni, a także zadawania pytań dotyczących nurtujących ich spraw. Podobne spotkanie zostało zorganizowane również w roku następnym. Reprezentanci Koła mieli wtedy również możliwość przedstawienia dotychczasowego dorobku organizacji, planów na kolejny rok akademicki oraz zachęcenia młodych doktorantów do wstąpienia w szeregi organizacji.

26 listopada 2009 roku sekcja historyczna zorganizowała kolejne spotkanie naukowe. Tym razem gościem był prof. Eriks Jekabsons z Katedry Historii Europy Centralnej i Wschodniej na Wydziale Historii Uniwersytetu Łotwy w Rydze, który przedstawił zebranym historię stosunków polsko-łotewskich na przestrzeni wieków.

Roczną działalność organizacji podsumowało II (III) Walne Zebranie Koła, które odbyło się 8 marca 2010 roku. W przeprowadzonych wówczas wyborach najwięcej głosów otrzymał, a tym samym został wybrany nowym Prezesem Koła, mgr Jarosław Wach z sekcji polonistycznej. Wiceprezesem została ponownie mgr Magdalena Anna Cichy z sekcji historycznej. Funkcję skarbnika objęła mgr Grażyna Słupczyńska, a sekretarzem Koła mianowano mgr Kamilę Kwiatkowską.

Chociaż już pierwszy Zarząd Koła rozpoczął prace nad utworzeniem oraz zbierał artykuły do czasopisma naukowego przeznaczonego dla doktorantów, dopiero od marca 2010 roku – wraz z przejściem projektu przez mgr Barbarę Tatar z sekcji polonistycznej – udało się zamysł ten zrealizować. Został wybrany wówczas obowiązujący tytuł periodyku („Acta Humana”), ustalono, jaki będzie skład wewnętrzny numeru, ogłoszono konkurs na projekt okładki i logo czasopisma. Do Rady Naukowej czasopisma zaproszono przedstawicieli kadry naukowej uczelni (prof. Artura Blaima, prof. Małgorzatę Karwatowską, prof. Halinę Ludorowską, dr. hab. Andrzeja Pleszczyńskiego, prof. Andrzeja Stępnika oraz prof. Dariusza Trzeźniowskiego). Dzięki wielu staraniom już pod koniec roku ukazał się pierwszy numer „Acta Humana”, w którym teksty zamieścili nie tylko przedstawiciele Koła czy Wydziału, ale i doktoranci innych polskich uczelni.

W kwietniu i maju 2010 roku sekcja historyczna zorganizowała cykl wykładów „Quo modo? Metody badawcze w pracy historyka”. Pomysłodawcą tej serii spotkań był mgr Wojciech Michalski, pomagali mu mgr Jacek Drozd oraz mgr Marcin Kowalski. Pierwszym prelegentem był dr hab. Hubert Łaskiewicz z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, który wygłosił referat *Zdarzenia – Opowieści – Interpretacje. Rozważania o warsztacie historyka*. Wystąpienie poświęcone było semiotyce w historii na przykładzie funkcjonowania dyplomacji moskiewskiej w XVII wieku oraz poszukiwań antytrynitarzy w szeregach XVI-wiecznych kalwi-

nistów. Gościem kolejnego spotkania był mediewista dr hab. Grzegorz Myśliwski z Uniwersytetu Warszawskiego, który przedstawił referat *Historia gospodarcza średniowiecza jako przygoda badawcza*. Ostatni wykład z cyklu poprowadził dr hab. Zbigniew Dalewski z Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Jego wystąpienie zatytułowane było *Pogrzeb Władysława Hermana – rytuał i spór o następstwo tronu*.

Przedwakacyjne, czerwcowe III (IV) Walne Zebranie Koła, było poświęcone głównie zmianom w Statucie Koła, chociaż udało się wtedy wybrać – na wakujące od marca stanowisko – nową przewodniczącą sekcji polonistycznej, którą została mgr Agnieszka Kulisz.

W pierwszym roku istnienia Koła najszerzej swoją działalność rozwinęła sekcja historyczna. Nawiązała kontakty z wieloma organizacjami umożliwiającymi doktorantom udział w projektach naukowych i kulturalnych, m.in. z Muzeum Lubelskim – Oddział Martyrologii „Pod Zegarem”, Archiwum Państwowym w Przemyślu (możliwość drukowania artykułów i omówień w „Roczniku Historyczno-Archiwalnym”), Towarzystwem Przyjaciół Nauk w Przemyślu (możliwość wygłaszania prelekcji przez członków Koła) czy Polskim Towarzystwem Historycznym (koordynacja projektu zbierania i umieszczania na stronie PTH omówień i recenzji najnowszych książek dotyczących historii Polski).

Na V Walnym Zebraniu wybrano na skarbnika mgr Ewelinę Stanios z sekcji polonistycznej. W związku z uruchomieniem studiów doktoranckich na kierunku kulturoznawstwa, została utworzona odpowiednia sekcja Koła. Swoje dotychczasowe działania podsumowali przedstawiciele Zarządu, redakcji czasopisma oraz poszczególnych sekcji. Przedstawili zebrany również projekty przyszłych przedsięwzięć. Wśród nich na uwagę zasługuje owoc współpracy sekcji historycznej Koła z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie, a mianowicie cykl wykładów realizowanych na uczelni przez pracowników Instytutu (dr Ewę Wólkiewicz, dr. Griszę Vercamera, dr Ruth Leiserowitz, dr. Stephena Lehnstaedta, dr. Jensa Boysena, dr Maren Röger).

13 stycznia 2011 roku sekcja polonistyczna Koła zorganizowała w auli Wydziału Humanistycznego UMCS wykład znanego językoznawcy, specjalisty w zakresie języka mediów, polityki i reklamy, prof. dr hab. Jerzego Bralczyka. Spotkanie nosiło tytuł *Manipulacja w języku polityków* i cieszyło się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród studentów, jak i pracowników naukowych naszej uczelni. Wykład ten nie był jednak jedynym punktem wizyty profesora. Wcześniej, w kameralnym gronie, odbyło się spotkanie z doktorantami polonistyki, w którym uczestniczyła również prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska – zastępcą dyrektora Instytutu Filologii Polskiej.

W następnych miesiącach 2011 roku sekcja historyczna gościła kolejnych prelegentów w ramach prowadzonych spotkań naukowych: 22 lutego z tematem

Prymas Michał Jerzy Poniatowski w obronie ołtarza i tronu (1784–1794) wystąpił dr Richard Butterwick ze School of Slavonic and East European Studies (University College London), a 24 lutego dr Marcin Kruszyński, który przedstawił wyniki swoich badań opublikowanych w książce *Ambasada w Moskwie 1921–1939* (Warszawa 2010). 31 marca o swojej książce *Rozstrzelać Polaków. Ludobójstwo Polaków w Związku Sowieckim w latach 1937–1938* (Warszawa 2010) opowiadał dr Tomasz Sommer.

VI Walne Zebranie Koła odbyło się 24 marca 2011 roku. Na wniosek doktorantów sekcja neofilologiczna została podzielona na dwie odrębne sekcje – wschodniosłowiańską i zachodnioeuropejską. Uzupełnione zostały składy Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego. Nowe władze Koła nie zostały wybrane, gdyż zdecydowano o przedłużeniu – do listopada 2011 roku – kadencji dotychczasowego Zarządu Koła. Było to podyktowane m.in. zmianami w systemie organizacji sprawozdawczo-wyborczej Walnego Zebrania Koła. Równie ważnym argumentem była chęć dokończenia podjętych jeszcze w poprzednim roku akademickim prac nad realizacją I Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej z cyklu „Wspólne drogi”. Pierwsza z nich pod hasłem *(Od)nowa – znowu – na nowo* odbyła się w dniach 19–20 maja 2011 roku. Współorganizatorem przedsięwzięcia było Lubelskie Towarzystwo Naukowe. Funkcję przewodniczącej konferencji pełniła prof. dr hab. Małgorzata Willaume.

Czy uda nam się stworzyć w Lublinie miejsce spotkań dla specjalistów z różnych dyscyplin naukowych? Przed Kołem Naukowym Doktorantów stoi jeszcze wiele zadań. O kolejnych efektach naszych poczynań będzie można przeczytać w następnych numerach czasopisma.

